

REFERAT Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget d. 05-11-2025

Mødedato Onsdag d. 05. november 2025 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 14

Indholdsfortegnelse

SFP Statusorientering vedrørende Sundhedsreform.....	3
SFP Målrettet indsats for seksuel sundhed blandt unge.....	4
SFP Horsens Kommunes Rusmiddelpolitik 2021-2025.....	6
SFP Fastholdelse af forebyggelsesindsats i overgangsperiode.....	8
SFP Udmøntning af Haurowitz Legat 2025.....	10
SFP Forslag fra Venstre, forebyggelse af stroke.....	12
SFP Gensidig orientering.....	14
Lukket: SFP Underskriftsark.....	15

Punkt 1: SFP Statusorientering vedrørende Sundhedsreform

29.30.02-A00-1-25

Resume

Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget præsenteres for den aktuelle status på implementeringen af den politiske aftale om sundhedsreform.

Sagen afsluttes i Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget tog orienteringen til efterretning.

Irene Simonsen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

På mødet giver administrationen Sundheds-, Forebyggelses og Psykiatriudvalget en aktuel status på arbejdet med implementeringen af sundhedsreformen. Udvalget vil blandt andet blive orienteret om:

- Tidsplan i forhold til lovforslag og vedtagelse
- Flytning af myndighedsansvar på fire opgaveområder
- Økonomi
- Politisk klynge
- Mødefora og processer.

I arbejdet med implementeringen af den politiske aftale opstår der løbende forhold, som er relevante for udvalget at blive orienteret om.

Næste orientering vil være på udvalgmøde 10. december 2025.

/MT

Punkt 2: SFP Måltrettet indsats for seksuel sundhed blandt unge

29.30.00-A21-3-23

Resume

På baggrund af forslag fra Socialistisk Folkeparti besluttede Udvalget på udvalgsmøde den 20. august 2025 at styrke fokus på unges seksuelle sundhed. På den baggrund har administrationen udarbejdet et forslag til en måltrettet indsats.

I en tre-årig periode fra 2026 oprettes et nyt team i Vital Horsens "Team Sund Ung". Teamet får ansvar for at udvikle og gennemføre indsatser måltrettet unge i alderen 15-29 år med særligt fokus på seksuel sundhed, viden og dialog om seksualitet.

Derudover foreslår administrationen, at der i 2026 etableres et lokalt partnerskab for sundhed og seksualitet til samme målgruppe, under Udviklingsspor Sundhed for Livet.

Tiltaget foreslås finansieret inden for de eksisterende sundhedsmidler med i alt 3 mio. kr. i projektperioden 2026-2028.

Sagen afgøres i Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget godkender projektet Team Sund Ung med en projektperiode på tre år fra 2026.

Beslutning

Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget godkendte projektet Team Sund Ung med en projektperiode på tre år fra 2026.

Irene Simonsen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Oprettelse af Team Sund Ung

Administrationen foreslår, at Horsens Kommune etablerer "Team Sund Ung" i Vital Horsens i en projektperiode på tre år.

Teamet skal være med til at styrke og understøtte et sundt og realistisk forhold til sex, herunder at forebygge seksuelt overførte sygdomme og ufrivillig graviditet. Samtidig skal teamet skabe mere åben dialog og viden om seksuel sundhed blandt unge og deres netværk. Af indsatser kan der være tale om; kampagner, åben rådgivning, samtaletilbud, undervisning og udarbejdelse af informationsmaterialer i form af videoer, animationsfilm mv.

Teamet er en udvidelse af det eksisterende team Nikotinfri Ung og Sund, som også er etableret i en projektperiode. Dette team suppleres med 1½ medarbejdere, som tilføjer kompetencer inden for seksuel sundhed og forebyggelse.

Det eksisterende team har allerede solide sundhedspædagogiske kompetencer og samarbejder med ungeudvalg, uddannelsesinstitutioner, frivillige og civilsamfund indenfor nikotinforesbyggelse, hvor de i regi af samtaler mv. også oplever andre problemstillinger og rådgivningsbehov.

Baggrund

Unge trivsel hænger tæt sammen med deres seksuelle sundhed. Mistrivsel og manglende viden kan føre til alvorlige mentale og fysiske konsekvenser, herunder seksuelt overførte sygdomme. Mange unge oplever, at de mangler åben dialog og troværdig information om seksualitet.

Klamydia er den mest udbredte kønssygdom blandt 15-29-årige, og 25-30 % af de 25-årige har haft en seksuelt overført sygdom. Tidlig seksuel debut hænger ofte sammen med tidligt forbrug af alkohol og nikotin. Rettidig indsats kan forebygge både smitte og varige mén.

En samlet indsats for unges seksuelle sundhed vil styrke trivsel og nedbringe antallet af unge med kønssygdomme. Sundhedsstyrelsen anbefaler målrettede indsatser, der reducerer smittespredning og forebygger følgerne tidligt i ungdomsårene.

Indsatserne bør fokusere på:

- De unges hverdagsmiljøer og de steder, hvor de får deres viden
- Tilbud med tidlig opsporing, information, undervisning og rådgivning.

Økonomi

Der afsættes 1 mio. kr. årligt med henblik på en udvidelse af Team Nikotinfri Ung og Sund med 1½ stilling i projektperioden samt materialer, kampagner og partnerskabsaktiviteter.

Projektet finansieres af prioriteringspuljen under udvalgets område.

/MT

Punkt 3: SFP Horsens Kommunes Rusmiddelpolitik 2021-2025

29.09.04-P22-1-21

Resume

Horsens Kommunes Rusmiddelpolitik danner rammen om kommunens arbejde med alkohol, stoffer, tobak og nikotinrelaterede produkter. Den udløber ved årets udgang.

Med afsæt i en status for arbejdet med politikken, præsenteres udvalget for to scenarier, der kan danne en politisk ramme for det videre arbejde med rusmiddelområdet i Horsens Kommune:

1. Rusmiddelpolitikken integreres i Horsens Kommunes Sundheds- og Forebyggelsespolitik Sundhed for livet. Der udarbejdes eventuelt en kort, administrativ strategi.
2. Der udarbejdes en ny rusmiddelpolitik for Horsens Kommune.

Samtidig foreslås at den nuværende rusmiddelpolitik forlænges med et år, så man kan nå at udmønte udvalgets beslutning.

Der indstilles til, at udvalget drøfter og træffer beslutning om det videre arbejde med politikken for rusmiddelområdet i Horsens Kommune.

Sagen afgøres af Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget drøfter de to scenarier for det videre arbejde med rusmiddelområdet.
2. Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget træffer beslutning om den politiske ramme for det videre arbejde med rusmiddelområdet.

Beslutning

Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget drøftede de to scenarier for det videre arbejde med rusmiddelområdet. Udvalget besluttede scenarie 1.

Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget ønsker at der udarbejdes en kort, administrativ strategi for rusmiddelområdet. En strategi kan bidrage til at holde fokus på de gode indsatser, der er sat i gang, og kan sætte kursen for de kommende års indsatser. Strategien skal, i givet fald, sendes til orientering i de relevante fagudvalg.

Irene Simonsen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Den nuværende Rusmiddelpolitik har i perioden 2021-2025 dannet rammen om kommunens arbejde med alkohol, stoffer, tobak og nikotinrelaterede produkter. Det har været et centralt formål at omsætte anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker.

Via en række konkrete indsatser er det lykkedes at omsætte styrelsens anbefalinger til praksis. Blandt de væsentligste resultater kan nævnes:

- Øget indsats målrettet børn og unges trivsel, debutalder og forbrug af rusmidler, blandt andet i regi af Ungdomsskolen, SSP, folkeskolerne og Sund By. Derudover i tæt samarbejde med Ungdomsuddannelserne i projekt Nikotinfri, ung og sund.
- Øget fokus på tidlig opsporing af voksne med et problematisk forbrug af alkohol.
- Øget fokus på røgfri udearealer og miljøer.

Administrationen har udarbejdet to scenarier for en fremtidig politisk ramme for arbejdet med rusmiddelområdet.

1. Rusmiddelpolitikken integreres i Horsens Kommunes sundheds- og forebyggelsespolitik Sundhed for Livet. Der udarbejdes eventuelt en kort, administrativ strategi.

2. Der udarbejdes en ny rusmiddelpolitik for Horsens Kommune.

Samtidig foreslås, at den nuværende rusmiddelpolitik forlænges med et år, så man kan nå at udmønte udvalgets beslutning.

Scenarie 1: Rusmiddelpolitikken integreres i Sundhed for livet

Horsens Kommune har en velfungerende organisering og et tæt samarbejde om rusmiddelindsatsen. Både internt i kommunen og med eksterne aktører. Det er derfor en mulighed at videreføre anbefalingerne fra politikken uden en selvstændig rusmiddelpolitik.

Horsens Kommunes sundheds- og forebyggelsespolitik Sundhed for Livet dækker blandt andet livsstilsområderne kost, rygning, alkohol, motion og bevægelse, og har fokus på at styrke trivsel og sundhed i alle kommunale indsatser.

Det er administrationens vurdering, at arbejdet med rusmiddelområdet kan rummes inden for Sundhed for Livet, da den er bred, og i forvejen inkluderer rygning og alkohol. Det anbefales dog at øge fokus på stoffer og nikotinrelaterede produkter i arbejdet med politikken, da det er et område i udvikling.

Der kan eventuelt udarbejdes en kort, administrativ strategi for rusmiddelområdet. En strategi kan bidrage til at holde fokus på de gode indsatser, der er sat i gang, og kan sætte kursen for de kommende års indsatser. Strategien skal, i givet fald, sendes til orientering i de relevante fagudvalg.

Scenarie 2: Der udarbejdes en ny rusmiddelpolitik for Horsens Kommune

Scenarie 2 betyder, at Horsens Kommune fortsat har en selvstændig politik, til at danne rammen om kommunens arbejde med alkohol, stoffer, tobak og nikotinrelaterede produkter.

Det foreslås, at den nuværende rusmiddelpolitik forlænges med et år, så man kan nå at udmønte udvalgets beslutning. Politikken er blandt andet baseret på data fra befolkningsundersøgelsen "Hvordan har du det" og Ungeprofilundersøgelsen. Nye data fra Ungeprofilundersøgelsen offentliggøres i første kvartal af 2026. At forlænge politikken giver således den fordel, at de nyeste data kan indgå i arbejdet med en eventuel strategi eller ny politik for området.

Alt i alt har den nuværende rusmiddelpolitik bidraget til at skabe øget fokus på rusmidler, både internt og i forhold til eksterne samarbejdspartnere. Desuden har politikken inspireret til væsentlige indsatser og implementering af Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Den videre proces bliver afgørende for, om rusmiddelområdet fortsat skal være et selvstændigt politikområde, eller om det skal integreres som en del af den brede sundheds- og forebyggelsespolitik, og eventuelt have sin egen strategi.

/JS

Punkt 4: SFP Fastholdelse af forebyggelsesindsats i overgangsperiode

27.34.00-P20-1-25

Resume

Med ældreloven er kravet om forebyggende hjemmebesøg til specifikke aldersgrupper ophævet. I stedet skal kommunerne tilrettelægge en generel forebyggende indsats med fokus på opsøgende aktiviteter for ældre borgere, hvor der vurderes at være et forebyggelsespotentiale.

Da den nuværende praksis for forebyggende hjemmebesøg i Horsens Kommune lever op til ældrelovens rammer, foreslår administrationen, at denne praksis fastholdes i en overgangsperiode frem til og med ultimo 2026.

Baggrunden for dette forslag er, at der i løbet af 2026 forventes at være en større klarhed over rammerne for den kommunale forebyggelsesindsats i relation til sundhedsreformen og den kommende folkesundhedslov. Der bliver dermed grundlag for at træffe en samlet politisk beslutning om tilrettelæggelsen af den fremtidige forebyggelsesindsats.

Sagen afgøres i Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget beslutter at fastholde den nuværende praksis for forebyggende hjemmebesøg i en overgangsperiode frem til og med ultimo 2026.

Beslutning

Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget besluttede at fastholde den nuværende praksis for forebyggende hjemmebesøg i en overgangsperiode frem til og med ultimo 2026.

Irene Simonsen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Med ældrelovens ikrafttrædelse den 1. juli 2025 er kravet om forebyggende hjemmebesøg med udgangspunkt i specifikke alderskriterier (jævnfør servicelovens § 79a) afskaffet.

I stedet skal kommunerne tilvejebringe en generel forebyggende indsats overfor ældre borgere. Formålet er at understøtte en alderdom med mest mulig selvhjulpethed, så den ældre borger kan leve et selvstændigt og meningsfuldt liv og bibeholde sin funktionsevne længst muligt både fysisk, psykisk og socialt. Et vigtigt element i denne forebyggende indsats skal være opsøgende aktiviteter målrettet ældre borgere, hvor der vurderes at være et forebyggelsespotentiale.

Det er op til kommunalbestyrelsen at beslutte, hvilke målgrupper der skal tilbydes en opsøgende indsats, og hvordan den opsøgende indsats skal tilrettelægges. Den forebyggende, opsøgende indsats kan således fortsat organiseres som forebyggende hjemmebesøg.

Forslag

Selvom rammerne for den generelle forebyggende indsats i regi af ældreloven er kendte, er der fortsat væsentlige forhold vedrørende den fremtidige kommunale forebyggelsesindsats, som er under afklaring. Det drejer sig om sundhedsreformen og den kommende folkesundhedslov. Administrationen forventer, at der vil komme klarhed herom i løbet af det kommende år.

Da Horsens Kommunes nuværende praksis for forebyggende hjemmebesøg overordnet set lever op til ældrelovens krav, foreslår administrationen derfor, at denne praksis fastholdes i en overgangsperiode frem til ultimo 2026. På dette tidspunkt vil det være muligt at træffe en politisk beslutning om en samlet forebyggelsesindsats, hvor kravene i ældreloven og folkesundhedsloven kan ses i sammenhæng.

Nuværende praksis

I Horsens Kommune tilbydes forebyggende hjemmebesøg i overensstemmelse med hidtil gældende lovgivning til følgende målgrupper:

- Borgere, der bor alene, i det år de fylder 70 år
- Alle borgere i det år de fylder henholdsvis 75 år og 80 år
- Alle borgere årligt fra de er fylder 82 år.

Borgere, der fylder 75 år, inviteres til fællesarrangementet ”75-års fødselsdag”. Det vil dog altid være muligt at få et individuelt hjemmebesøg i stedet for eller som supplement til fællesarrangementet. For øvrige aldersgrupper gennemføres individuelle hjemmebesøg.

Udover de lovbestemte målgrupper tilbydes forebyggende hjemmebesøg som noget ekstra i Horsens Kommune til særlige risikogrupper i alderen 65-81 år:

- Enker og enkemænd
- Tilflyttere
- Borgere, hvis ægtefælle er flyttet på plejehjem
- Borgere, der har oplevet en kritisk livsforandring.

Der afholdes desuden et årligt fyraftensarrangement for enlige borgere i alderen 65-68 år med fokus på overgangen fra arbejdsliv til pensionisttilværelse.

/MT

Punkt 5: SFP Udmøntning af Haurowitz Legat 2025

00.06.00-A00-2-22

Resume

Job og Velfærd varetager administrationen af en række fonde og legater på det sociale område. Et af disse er Haurowitz Legat.

I 2024 besluttede Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget at udmønte ekstraordinære legatmidler for i alt 400.000 kr. til henholdsvis Ældresagen, Bo-Trivsel og Seniornet under Dansk Folkehjælp. I lighed med 2024 skal der i 2025 udmøntes 400.000 kr. i ekstraordinære legatmidler.

Administrationen foreslår at udmønte legatmidlerne i overensstemmelse med fordelingen i 2024.

Sagen afgøres i Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget viderefører udmøntningen af i alt 400.000 kr. i ekstraordinære legatmidler i overensstemmelse med fordelingen i 2024.

Beslutning

Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget videreførte udmøntningen af i alt 400.000 kr. i ekstraordinære legatmidler i overensstemmelse med fordelingen i 2024.

Irene Simonsen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Job og Velfærd varetager administrationen af en række fonde og legater på det sociale område. Et af dem er "Etatsraad Just Christian Haurowitz og Hustru Bodil Johanne, født Therkelsens Legat" (Haurowitz Legat). Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget er af Byrådet udpeget som bestyrelse for legatet.

Haurowitz Legat er opdelt i et uddannelseslegat og et værdighedslegat.

Uddannelseslegatet gives "som Hjælp til videre Oplæring og Uddannelse af unge i Horsens i en Alder af ikke under 18 år", mens værdighedslegatet "uddeles i Understøttelsen til værdige trængende i Horsens som har opnået en højere Alder, i Almindelighed for kvinder 50 år, for Mænd 60 år" (Afskrift, Haurowitz Legat).

Fonden Haurowitz Legat foretog i 2021 et salg af et jordlod, og i følge fondsreglerne skal den skattepligtige ejendomsavance (1,7 mio. kr.) bruges til ekstraordinære uddelinger til fondens almene formål/værdighedslegater fra 2022 til og med 2026.

I 2024 besluttede Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget at udmønte 400.000 kr. i ekstraordinære legater. Dette ved tildeling af 175.000 kr. til Ældresagen, 140.000 kr. til Bo-trivsel og 85.000 kr. til Seniornet under Dansk Folkehjælp.

Legatmodtagerne har hver fremsendt en redegørelse over de i 2024-25 afholdte aktiviteter. En opsamling herpå er vedlagt som bilag.

Der er altovervejende tale om aktiviteter med fokus på etablering af fællesskaber for ensomme ældre.

Administrationen har været i dialog med legatmodtagerne i 2024. Samtlige udtrykker stort ønske om fortsat tildeling af legatmidler til videreførelse og udvikling af aktiviteter for målgruppen.

/SG

Bilag

Bilag 1 - Udmøntning af Haurowitz legat 2025

Punkt 6: SFP Forslag fra Venstre, forebyggelse af stroke

29.00.00-G01-4-25

Resume

Lars Jensen, Venstre, har anmodet om, at udvalget træffer beslutning om at igangsætte en undersøgelse af mulighederne for at tilbyde kommunens medarbejdere en frivillig screening for blodtryk og hjerterytme i forbindelse med den årlige influenzavaccination.

Sagen afgøres af Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget.

Indstilling

Lars Jensen, Venstre indstiller, at

1. Igangsætte en undersøgelse af mulighederne for at tilbyde kommunens medarbejdere tilbydes en frivillig screening for blodtryk og hjerterytme i forbindelse med den årlige influenzavaccination.
2. Forvaltningen rækker ud til patientforeningen Hjernesagen om et eventuelt samarbejde omkring en praktisk model for en frivillig screeningsindsats.

Beslutning

Sundheds-, Forebyggelses-, og Psykiatriudvalget besluttede, at administrationen igangsætter en undersøgelse af mulighederne for at kommunens medarbejdere tilbydes en frivillig screening for blodtryk og hjerterytme.

Udvalget besluttede, at administrationen rækker ud til patientforeningen Hjernesagen om et eventuelt samarbejde omkring en praktisk model for en frivillig screeningsindsats.

Irene Simonsen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Lars Jensen, Venstre har fremsendt følgende indstilling:

"Stroke (blodprop eller blødning i hjernen) er den hyppigste årsag til handicap i Danmark og rammer årligt omkring 240 borgere i Horsens Kommune – heraf en tredjedel under 65 år. Mange tilfælde kan forebygges gennem tidlig opsporing af risikofaktorer som forhøjet blodtryk og atrieflimren (hjerterflimmer).

Horsens Kommune tilbyder allerede i dag influenzavaccination til en stor gruppe medarbejdere – særligt dem, der arbejder i frontlinjen tæt på borgerne. Dette eksisterende tilbud udgør en oplagt platform til at tilbyde yderligere forebyggende sundhedsindsatser.

Samtidig har Horsens Kommune vedtaget en ambitiøs sundheds- og forebyggelsesstrategi, som hele forvaltningen er forpligtet på at implementere. Derfor bør vi – som man siger – tage vores egen medicin og selv gå foran med konkrete forebyggende tiltag i egen organisation. En frivillig screening for stroke blandt medarbejderne er et oplagt sted at starte.

Venstre foreslår derfor, at Horsens Kommune tager et konkret skridt mod at blive foregangskommune på strokeforebyggelse.

Begrundelse:

- En enkel screening af blodtryk og hjerterytme er et lavpraktisk, men effektivt redskab til forebyggelse af stroke.
- Eksperter vurderer, at op til 90 % af alle stroke-tilfælde kan forebygges.
- En tidlig indsats kan reducere menneskelige omkostninger og spare kommunen for store udgifter til behandling og rehabilitering, og ikke mindst kan pårørende til stroke patienter også blive påvirket negativt, så de også kræver en indsats fra kommunens side, og i værste tilfælde koster det kommunen udgifter til tabt arbejdsfortjeneste.
- Initiativet understøtter kommunens egen sundhedsstrategi med fokus på tidlig indsats og forebyggelse – og er en konkret måde, hvorpå vi som kommune kan tage vores egen strategi alvorligt og omsætte den til handling.

Venstre ønsker, at Horsens Kommune går forrest og inspirerer andre kommuner til at tænke mere i forebyggelsesarbejdet – til gavn for både medarbejdere, borgere og vores velfærdssamfund i Horsens Kommune.

Punkt 7: SFP Gensidig orientering

00.01.00-A00-17-23

Resume

Under det faste punkt "gensidig orientering" gives tilbagemeldinger på diverse emner siden sidste udvalgmøde, herunder tilbagemeldinger fra politikers deltagelse i div. bestyrelses- og rådsmøder mv.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Sundheds-, Forebyggelses- og Psykiatriudvalget tog orienteringen til efterretning.

Irene Simonsen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Orienteringspunkter:

- Aktuelt siden sidst
- Alder Bedst 2026
- Samarbejdsaftale med Boligorganisationerne.
- Task Force forløb.

Bilag

HPS Visionshistorier

Punkt 8: Lukket: SFP Underskriftsark

00.01.00-A00-17-23